

Проект «Електронна бібліотека України: створення центрів знань в університетах України» (ElibUkr©) започатковано 2009 р. Києво-Могилянською фундацією Америки за фінансової підтримки регіональної місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні. Проект передбачає передплату ліцензованих інформаційних продуктів: електронних журналів, електронних книжок, баз даних. Його основа – єдиний портал, що спрямовує користувачів до всіх типів електронної інформації.

Першим експериментальним майданчиком, що відкрив українцям шлях до інтеграції у світову академічну спільноту, стала бібліотека Києво-Могилянської академії, далі приєдналися Харківський національний університет ім. В. Каразіна, Донецький національний технічний університет, Волинський національний університет, Сумський державний університет й ін. Сьогодні ElibUkr об'єднує близько 20 провідних українських університетів-учасників, з'явилися чіткі обриси нового потужного національного проекту. Завершено розбудову організаційної й технічної інфраструктури. Тисячі українських студентів та викладачів уже понад три роки користуються перевагами доступу до світових академічних електронних ресурсів, що покривають усі галузі знань (технічні, медичні, соціальні й гуманітарні науки), через бази даних EBSCO, електронні журнали від JSTOR, Elsevier, Springer, Oxford University тощо.

Крім учасників проекту, схвальні відгуки та готовність приєднатися до нього висловлюють і ректори інших провідних українських університетів. Але, на жаль, до сьогодні, попри численні звернення, проект не має державної фінансової підтримки і вже третій рік балансує на межі виживання. Спроби отримати державне фінансування щораз невдалі, хоча представники вищих ешелонів української влади з розумінням ставляться до такої необхідності. У 2010 р. Прем'єр-міністр України М. Азаров дав офіційне доручення Мінфіну та Міносвіти розглянути можливість фінансової підтримки проекту, однак навіть децимі необхідних коштів у бюджеті не знайшлося. Не включили проект і до згаданої вище державної програми.

Тож від початку створення ElibUkr розвивається лише завдяки ентузіазму його засновників, фінансовій підтримці міжнародних організацій і фондів, а також залученню мізерних обсягів власних коштів, які можуть собі дозволити університетські бібліотеки в Україні. Крім того, міжнародні донори готові й надалі надавати фінансування, але на засадах партнерства. Який сенс інвестувати в проект, який анітрохи не цікавить національний уряд? Тож бодай передплата доступу до світових наукових баз даних для провідних українських університетів могла б стати вагомим і достатнім внеском України в спільну справу.

У Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського зазначають: «Ми, як індивідуальний користувач, щороку витрачаємо близько 370 тис. євро

на передплату доступу до світових електронних баз даних. Якби це було колективно, на державному рівні – було б набагато дешевше». Постачальники згаданих послуг з подивом дивляться на Україну, бо навіть у таких невеликих європейських країнах, як Румунія чи Болгарія, діють програми централізованої передплати академічних електронних ресурсів для публічних бібліотек, університетів, науково-дослідних центрів. І це при тому, що науково-технічний потенціал і потреби України в міжнародній комунікації значно більші. Звісно, багато потрібно запозичити, але й Україні є що показати (*Фаріон М. Як пройти до бібліотеки // Дзеркало тижня. Україна (http://dt.ua/CULTURE/yak_proyti_do_biblioteki-103110.html). – 2012. – 1–8.06).*